

PARAULA I VIDA

Sant Francesc, punt de referència

La Trobada Internacional de Pregària per la Pau, que se celebrarà a Barcelona, del 3 al 5 d'octubre, coincidirà amb la festa de Sant Francesc d'Assís, que cada any s'escau el 4 d'octubre. Es tracta d'una coincidència molt significativa perquè el sant d'Assís és precisament l'inspirador i el punt de referència essencial d'aquestes trobades interreligioses.

Joan Pau II ja indicà aquesta inspiració pel fet d'escollir Assís com a seu de la famosa trobada del 27 d'octubre de 1986. Sant Francesc representa el desig de viure realment una fraternitat universal, de ser i actuar com a germà de tots els homes i les dones del món. Després de Francesc, altres cristians han insistit en aquest propòsit i han obert camins en aquest sentit, com el beat Carles de Foucauld, conegut precisament com *el germà universal*.

El 27 d'octubre de 1986, Joan Pau II invità a Assís els líders de les principals religions per parlar i pregar per la pau

Sant Francesc, tanmateix, amb la fraternitat, és un defensor emblemàtic del diàleg. En l'època de les Creuades, «no va sentir la solidaritat militar amb els seus, sinó que es va acostar a parlar amb el sultà Melek el Kamel en el camp de l'adversari». Així ho recorda el doctor Andrea Riccardi, historiador i fundador de la Comunitat de Sant'Egidio i animador de les trobades interreligioses, que s'han inspirat en la trobada d'Assís i han volgut donar-li continuïtat.

Aquella *bogeria* de sant Francesc no era altra cosa que la fidelitat profunda a l'Evangelí cristià i feia present en la història una lògica ben diferent de la que s'imposava en el seu temps. Tanmateix, creà un precedent que ens és providencial en el nostre temps, en el qual hem de conèixer en un món plural. I per conèixer en el respecte mutu cal restar oberts al diàleg.

L'anomenat *esperit d'Assís* és sobretot un esperit de pau. La pau estava ben present en els propòsits de Joan Pau II al convocar els líders religiosos a la ciutat de sant Francesc. «Mai com ara en la història de la humanitat —va dir el Sant Pare aquell dia— havia resultat tan evident per a tots la relació entre l'actitud religiosa i el gran bé de la pau».

«Com a líders religiosos —afegí el papa Wojtyła—, no veniu aquí per a una conferència de pau on prevalen les discussions o la recerca de plans d'acció mundial a favor d'una causa comuna. Trobar-nos plegats per pregar i per convidar avui el món a prendre consciència que existeix una altra dimensió de la pau i una altra manera de promoure-la, que no és el resultat de negociacions, de compromisos polítics o d'intercanvis econòmics. Però el resultat de la pregària, fins i tot en la diversitat de religions, expressa una relació amb un poder suprem que supera les nostres capacitats humanes en elles mateixes».

El Papa polonès, fill d'un poble que ha sofert molt al llarg de la seva història, era conscient de la gran energia pacífica continguda en el cor de les religions. I si hi ha un consens i una actitud coherent per part de les instàncies religioses, la pau en el món —una realitat sempre precària i sempre amenaçada— estarà més assegurada.

Per tot això, és molt important que la 25a trobada que tindrà lloc a Barcelona sigui preparada i sigui viscuda com un esdeveniment espiritual i com un rept: el de conèixer pacíficament en un món plural religiosament. Tanmateix, la recerca de la pau és inseparable de la causa de la justícia. Aquest és un treball sobrehumà. Per això, cal demanar l'ajut de Déu. No oblidem que és una trobada per demanar l'ajuda de Déu, conscients que el compromís sobrepassa les nostres forces i possibilitats.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

«Caminem en la diversitat»

▶ Amb aquest lema, el diumenge 13 de juny passat, 212 persones de les distintes comunitats d'immigrants de la nostra terra varen fer un pelegrinatge a Montserrat. Hi varen participar membres de les comunitats xinesa, polonesa, filipina, ucraïnesa, alemanya, així com de les diverses comunitats llatinoamericanes que es reuneixen a les parròquies de Santa Mònica de Barcelona, de la Mare de Déu de la Llum a l'Hospitalet de Llobregat i a Sant Jaume de Santa Coloma de Gramenet. Tot aquest grup el coordina la Delegació de Pastoral Social de l'Arquebisbat de Barcelona, que dirigeix Mn. Josep M. Jubany, amb el nom «Caminem en la diversitat».

GLOSSA

Temps d'endrega

Amb l'estiu arriba per a molts el temps de vacances. Temps de descans i també d'endrega. L'habitació dels més petits amb cada cosa al seu lloc: les joguines a les caixes corresponents, els contes a la prestatgeria, els quaderns de l'escola a la més alta... Els adolescents i joves arxiven els apunts del curs, posen el CD i els DVD al seu lloc, ordenen els fitxers a l'ordinador i a l'MP3, ordenen la roba de l'armari, canvien el cartell de la paret després de parlar-ho amb els pares, guarden a la carpeta corresponent els apunts i materials de la catequesi... Els més grans fan dissabte a fons: ordenen les factures, els documents relacionats amb la salut, les cartes i els correus impresos, tenen cura de les petites reparacions pendents, pensen en les fotografies que van a l'àlbum o que convé arxivar a l'ordinador... Temps per fer neteja i, potser, per llençar algunes coses.

I la vida espiritual? El temps de vacances també és un bon moment per aturar-se i fer una reflexió sobre el que ha estat el curs que acaba. He crescut en edat, els petits i joves també en estatura... I el creixement en la fe? He estat constant en la meua relació amb Déu Pare? I amb Jesús, el meu Mestre? Em deixo portar pel que m'inspira l'Esperit? Com ha anat la pregària? I la participació en l'eucaristia dominical i

en el sagrament de la reconciliació? I la constància en la catequesi o en el grup de matrimonis o en l'acompanyament personal? Què puc endregar i què he de llençar?

Els altres també tenen el seu espai en aquesta reflexió. Els he estimat i servit com Jesús ensenya? He compartit els meus talents i béns amb els més necessitats? El respecte ha presidit les relacions familiars i d'amistat i amb companys i subordinats? M'he esforçat per participar en la vida de la comunitat cristiana, oferint-me per algun servei? Com he desenvolupat el meu voluntariat? En el grup de companys, he estat testimoni de fe...?

I tot passar-ho per la pregària tranquil·la i serena. Dedicar-hi un matí o una tarda, o tot el dia. Pregària individual o familiar. Parlar-ne en un passeig pel bosc o dalt de la muntanya; en la intimitat personal; entre el matrimoni, els pares i els fills, entre germans si en tenen l'edat. Són moltes les possibilitats. Sempre mirant endavant amb esperança. Déu ens estima i confia en la nostra bona voluntat, disposat a ajudar-nos a recomençar. «Això us recomana el Senyor: "Atureu-vos a mirar per on aneu, pregunteu, entre els camins fressats, quin és el bo. Seguiu-lo i trobareu repòs"» (Jr 6,16).

Enric Puig Jofra, SJ

ANY MARAGALL

▶ Jo tinc fe sobretot en la conversa, perquè és la manera més natural de la comunicació verbal i conté en germen totes les altres [...]. En la conversa, la discussió és menys encarcarada que en

públic, menys tocada d'amor propi; en la conversa, per fi, quan és dignament usada, la paraula hi vola lliure i gràcia, amb tota la puresa del seu origen diví.

▶ Yo tengo fe sobre todo en la conversación, porque es la manera más natural de la comunicación verbal y contiene en germen todas las demás formas [...]. En la conversación, la discusión es menos rígida que en público, menos tocada por el amor propio; en la conversación, en fin, cuando es dignamente utilizada, la palabra vuela en ella libre y grácil, con toda la pureza de su origen divino.

(Elogi de la paraula, Barcelona, 15.10.1903)

DIUMENGE XVIII DE DURANT L'ANY

► Lectura del llibre de l'Eclesiastès (Coh 1,2;2,21-23)

Vanitat i més vanitat, deia el Portaveu-del-poble, vanitat i més vanitat, tot és en va. Després que un home s'ha esforçat a treballar amb coneixement, traça i eficàcia, ho ha de deixar tot a un altre que no s'hi ha esforçat per res. També això és en va, i és una gran dissort. Perquè, de fet, ¿què en treu l'home de tot esforç i de tot el neguit amb què treballa sota el sol? Passa els dies en el desfici i en les penes de la seva servitud, i de nit el seu cor no descansa. També això és en va.

► Salm responsorial (89)

R. *Al llarg de tots els segles, Senyor, heu estat sempre la nostra muralla.*

Vós feu tornar els homes a la pols / dient-los: «Torneu-vos-en, fills d'Adam». / Mil anys als vostres ulls / són com un dia que ja ha passat, / com el relleu d'una guàrdia de nit. R.

Quan preneu els homes / són com un somni en fer-se de dia, / són com l'herba que s'espiga: / ha tret florida al matí, / al vespre es marceix i s'asseca. R.

Ensenyeu-nos a comptar els nostres dies / per adquirir la saviesa del cor. / Calmeu-vos, Senyor, què espereu? / Sigueu pacient amb els vostres servents. R.

Que el vostre amor no trigui més a saciar-nos / i ho celebrarem amb goig tota la vida. / Que l'amabilitat del Senyor, el nostre Déu, / reposi damunt els seus servents. / Doneu encert a l'obra de les nostres mans. R.

► Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses (Col 3,1-5.9-11)

Germans, ja que heu ressuscitat juntament amb el Crist, cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist, assegut a la dreta de Déu; estimeu allò que és de dalt, no allò que és de la terra. Vosaltres vau morir, i la vostra vida està amagada en Déu juntament amb el Crist. Quan es manifestarà el Crist, que és la vostra vida, també vosaltres apareixereu amb ell plens de glòria.

Per tant, feu morir allò que us lliga a la terra: fornicació, impuresa, passions, mals desigs i l'amor al diner, que és una idolatria; no us enganyeu els uns als altres, vosaltres que us heu despullat de l'home antic i del seu estil d'obrar, i us heu revestit del nou, que es renova a imatge del seu Creador i avança cap al ple coneixement. Aquí ja no compta ser grec o jueu, circumcís o incircumcís, bàrbar o escita, esclau o lliure, sinó que Crist ho és tot, i és de tots.

► Lectura de l'evangeli segons sant Lluç (Lc 12,13-21)

En aquell temps, un de la gent digué a Jesús: «Mestre, convenceu el meu germà que es parteixi amb mi l'herència». Jesús li contestà: «Bon home, ¿qui m'ha encomanat a mi que fes de jutge o de mediador entre vosaltres?» Llavors digué a tothom: «Vigileu! Guardeu-vos de tota ambició de posseir riqueses, perquè ni que algú tingués diners de sobres, els seus béns no li podrien assegurar la vida».

I els ho explicà amb una paràbola: «Un home ric va treure de les seves terres unes collites tan abundants, que no tenia on guardar-les. Tot rumiant, es va dir: Ja sé què faré: tiraré a terra els meus graners, en construiré de més grans, hi guardaré tot el meu gra i les altres mercaderies meves i em diré a mi mateix: Tens reserves per a molts anys: reposa, menja, beu, diverteix-te. Però Déu li digué: Vas errat! Aquesta mateixa nit et reclamen el deute de la teva vida i tot això que volies guardar-te, de qui serà? Així passa amb tothom qui reuneix tresors per a ell mateix i no es fa ric als ulls de Déu.»

► Lectura del libro del Eclesiastés (Coh 1,2;2,21-23)

¡Vanidad de vanidades, dice Qohelet; vanidad de vanidades, todo es vanidad! Hay quien trabaja con sabiduría, ciencia y acierto, y tiene que dejarle su porción a uno que no ha trabajado. También esto es vanidad y grave desgracia. Entonces, ¿qué saca el hombre de todos los trabajos y preocupaciones que lo fatigan bajo el sol?

De día su tarea es sufrir y penar, de noche no descansa su mente. También esto es vanidad.

► Salmo responsorial (89)

R. *Señor, tú has sido nuestro refugio de generación en generación.*

Faç de Jesucrist. Mosaic del s. XII a la cúpula del temple de Santa Sofia, Istanbul

Tú reduces el hombre a polvo, / diciendo: «Retornad, hijos de Adán.» / Mil años en tu presencia / son un ayer, que pasó; / una vela nocturna. R.

Los siembras año por año, / como hierba que se renueva: / que florece y se renueva por la mañana, / y por la tarde la siegan y se seca. R.

Enseñanos a calcular nuestros años, / para que adquiramos un corazón sensato. / Vuélvete, Señor, ¿hasta cuándo? / Ten compasión de tus siervos. R.

Por la mañana sácianos de tu misericordia, / y toda nuestra vida será alegría y júbilo. / Baje a nosotros la bondad del Señor / y haga prósperas las obras de nuestras manos. R.

► Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los colosenses (Col 3,1-5.9-11)

Hermanos: Ya que habéis resucitado con Cristo, buscad los bienes de allá arriba, donde está Cristo, sentado a la derecha de Dios; aspirad a los bienes de arriba, no a los de la tierra. Porque habéis muerto, y vuestra vida está con Cristo escondida en Dios. Cuando aparezca Cristo, vida nuestra, entonces también vosotros apareceréis, juntamente con él, en gloria. En consecuencia, dad muerte a todo lo terreno que hay en vosotros: la fornicación, la impureza, la pasión, la codicia y la avaricia, que es una idolatría.

No sigáis engañándoos unos a otros. Despojaos del hombre viejo, con sus obras, y revestíos del nuevo, que se va renovando como imagen de su Creador, hasta llegar a conocerlo. En este orden nuevo no hay distinción entre judíos y gentiles, circuncisos e incircuncisos, bárbaros y escitas, esclavos y libres, porque Cristo es la síntesis de todo y está en todos.

► Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 12,13-21)

En aquel tiempo, dijo uno del público a Jesús: «Maestro, dile a mi hermano que reparta conmigo la herencia.» Él le contestó: «Hombre, ¿quién me ha nombrado juez o árbitro entre vosotros?»

Y dijo a la gente: «Mirad: guardaos de toda clase de codicia. Pues, aunque uno ande sobrado, su vida no depende de sus bienes.»

Y les propuso una parábola: «Un hombre rico tuvo una gran cosecha. Y empezó a echar cálculos: “¿Qué haré? No tengo donde almacenar la cosecha.” Y se dijo: “Haré lo siguiente: derribaré los graneros y construiré otros más grandes, y almacenaré allí todo el grano y el resto de mi cosecha. Y entonces me diré a mí mismo: Hombre, tienes bienes acumulados para muchos años; túmbate, come, bebe y date buena vida.” Pero Dios le dijo: “Necio, esta noche te van a exigir la vida. Lo que has acumulado, ¿de quién será?” Así será el que amasa riquezas para sí y no es rico ante Dios.»

COMENTARI

El ric insensat

s'oblida de l'única realitat consistent, que és el judici de Déu. Els seus pensaments giren al voltant de càlculs, previsions, inversions i plans econòmics que ocupen tot el seu temps i les seves energies. Se sent tan segur que fins i tot es creu capaç de controlar i dirigir tot sol el seu destí. Ara bé, tota aquesta eufòria s'acaba de cop quan Déu pronuncia amb tot implacable «aquesta mateixa nit», paraules que fan volar pels aires tots els projectes i planificacions del protagonista de la paràbola. Jesús proposa una escala de valors i un projecte de vida molt diferents, arrelats en l'esperit, l'amor i el desprendiment dels béns materials.

En una societat consumista com la nostra, en què tenir diners per poder comprar quantes més coses millor sembla ser un dels objectius més buscats, les lectures d'avui són un toc d'atenció. Ens conviden a revisar les nostres prioritats, dependències i preocupacions. Ens conviden a no pensar i actuar exclusivament amb criteris econòmics. Cal deixar espai per als valors de l'esperit, per a l'amor, la gratuïtat i la solidaritat. En definitiva, la vida cristiana hauria de ser, sobretot, un signe d'humanitat, espiritualitat i transcendència. Sempre estem en les mans de Déu.

Dra. Núria Calduch-Benages

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

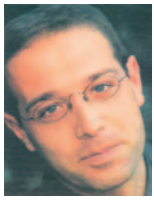
■ **Dilluns** (litúrgia hores: 2a setm.): Jr 28,1-17 / Sl 118 / Mt 14,13-21 ■ **dimarts**: Jr 30,1-2.12-15.18-22 / Sl 101 / Mt 14,22-36 □ **dimecres**: Jr 31,1-7 / Jr 31,10.11-12ab.13 / Mt 15,21-28 ■ **dijous**: Jr 31,31-34 / Sl 50 / Mt 16,13-23 □ **divendres**: Dn 7,9-10.13-14 (o bé: 2Pe 1,16-19 / Sl 96 / Lc 9,28b-36) ■ **disabte**: Ha 1,12-2,4 / Sl 9 / Mt 17,14-20 ■ **diumenge** vinent, XIX de durant l'any (lit. hores: 3a setm.): Sa 18,6-9 / Sl 32 / He 11,1-2.8-19 (o bé: 1-2.8-12) / Lc 12,32-48 (o bé: 35-40).

El leccionari d'aquest diumenge toca un tema delicat i molt actual: els béns materials i la temptació de posar-los al primer lloc en la nostra escala de valors. El savi Cohèlet, en la primera lectura, i Jesús, en l'evangeli, ens posen en guàrdia davant d'aquesta temptació a la vegada que ens recorden la relativitat del moment present i de les coses terrenes.

La paràbola llucana del ric insensat està col·locada en el context d'una discussió per qüestions d'herència que Jesús vol evitar costi el que costi. El Mestre vol desviar la conversa cap a un altre indret. El ric és insensat perquè no s'adona que l'afany de riqueses és una cosa fugissera i perquè

DIÀLEGS SOBRE LA FE

Déu és el fons del món

Gràcia (la mare): —Em dius que el professor de gimnàstica és molt pacient, perquè repeteix moltes vegades els exercicis i no perd els nervis, encara que el feu enfadar. És pacient, però no veus la paciència. L'entreveus a partir de la seva manera de parlar i actuar. Doncs, igualment passa amb el món sencer. Com diu el petit príncep, el més essencial, fill, és invisible als ulls. Només qui s'esforça per captar el que no és manifest, el que no es veu a ull nu, comprèn el fons del món.

Oriol (el fill): —Déu és el fons del món?

—Déu és transcendent.

—Transcendent?

—Vol dir que sempre està més enllà de tot, del món i dels conceptes. Dit d'una altra manera, Déu és infinitament més gran que totes les seves criatures, la seva majestat

és més alta que els cels. Sempre està més enllà. Déu és transcendent, s'esmuny, escapa a tot concepte. No el pots comprendre. Com deia un gran sant: si el comprens, no és Déu.

—Més enllà?

—Sí, més enllà de tot. És com la línia de l'horitzó, allí on semblen trobar-se el cel i el mar. Per molt que naveguis cap a aquella direcció, mai no arribaràs a tocar aquesta línia, perquè a mesura que t'hi acostes, es retira cap enrere.

—Però, per què s'hauria de retirar Déu?

—Déu ens ha deixat camp per córrer. S'ha retirat del món, però ens ha deixat en el fons del cor un desig de plenitud que res ni ningú pot esborrar. Sentim un anhel que res no pot apagar. Aquesta és la grandesa de l'home: que sent anhel de Déu. Més encara: és anhel de Déu.

Francesc Torralba

(Ah, sí? Com parlar de Déu als infants, Editorial Claret)

DÉU NO TÉ POR

Una Església pobra i desarmada

En el nostre món s'ha acabat el colonialisme, però l'Occident s'ha emportat una victòria enorme des del punt de vista antropològic: l'occidentalització del món i l'afermament sense límits del mercat. Aquesta victòria de l'occidentalització toca el seu vèrtex en la transformació antropològica de l'home contemporani i en la creació de la seva mentalitat de consumidor.

El camí de l'Església, de fet, es desplega en un món occidentalitzat i, al mateix temps, convertit en mercat. Què vol dir pobresa per a l'Església en aquest quadre marcadament nou? En una Església que vivia en un règim de cristiandat, per tant en una societat tota ella catòlica, en presència d'un poder catòlic, la pobresa era segurament desèximent de les estructures riques i pesants o del sentiment de la potència de l'Església. La pobresa de Francesc d'Assís, el testimoniatge de la qual arriba també més enllà del seu segle, s'enquadra en el món cristià medieval.

En el món secularitzat del segle xx la pobresa ha estat una cita decisiva per a Charles de Foucauld i els seus seguidors, i ha estat sobretot un *fer-se com ells*, és a dir, viure pobres entre els pobres. És també l'experiència dels sacerdots obrers, que opten per compartir la pobresa del proletariat en els barris pobres i secularitzats de la perifèria urbana.

El tema de la pobresa va estar molt present en els debats del Concili Vaticà II i en la preocupació de Joan XXIII. Què significa la crida a la pobresa per a l'Església actual? L'Església no ha de competir amb les grans empreses comercials i propagandístiques que dominen el mercat d'aquest món. La seva pobresa no significa impossibilitat de complir la seva missió: sobretot la seva pobresa és no tenir por de no ésser forta segons el model de les grans empreses o organitzacions d'aquest món.

El testimoniatge de pobresa de l'Església és confiar en la seva pròpia força, que ve del seu Senyor. La pobresa de l'Església és trobar-se profundament desarmada. És no témer la pròpia debilitat amb referència a les mesures de la força corrent.

Andrea Riccardi

(Déu no té por, Publicacions de l'Abadia de Montserrat)

SANTORAL

1. ✠ Diumenge XVIII de durant l'any. Sant Alfons-Maria de Liguori (Nàpols 1696-Pagani 1787), bisbe de Goti i doctor de l'Església, fund. Redemptoristes (CSSR, 1732), patró dels confessors i moralistes; sant Feliu (Fèlix), mr. a Girona (s. iv), d'origen africà. Santes Fe, Esperança i Caritat, vgs. i mrs.

2. Dilluns. Sant Eusebi de Vercel·li (†371), bisbe, d'origen sard; sant Pere-Julí Eymard (1811-1868), prev. marianista, de La Mure, fund. associacions eucarístiques; Mare de Déu dels Àngels o de la Porciúncula; santa Teodora i els seus tres fills, mrs.; sant Esteve I, papa (254-257) i mr.

3. Dimarts. Sant Gustau, bisbe; santa Lídia, de Tiatira, deixebda de Pau a Filips (s. i); beata Joana d'Aza, mare de Domènec de Guzman; santa Ciria, vg.

4. Dimecres. Sant Joan-Maria Vianney (1786-1849), prev., rector d'Ars (bisbat de Belley), patró dels rectors de parròquia. Santa Perpètua, mare de família romana mr.

5. Dijous. Mare de Déu de les Neus, i altres advocacions: Àfrica, Blanca, Eivissa, Reimei...; sant Osvald, rei anglès; santa Afra, mr.

6. Divendres. Transfiguració del Senyor, popularment: el Salvador, situada per tradició al mont Tabor (s. iv); sant Just i sant Pastor, noiets germans mrs. d'Alcalà d'Henares; sant Hormisdès, papa (514-523).

7. Dissabte. Sant Sixt II, papa (grec, 257-258), i els seus quatre diaques, mrs.; sant Gaietà (Cayetano, Vicenza 1480-Nàpols 1547), prev., fund. Teatins (CR, 1524); sant Albert Tràpani o de Sicília, prev. carmelità.

INTENCIONS DEL SANT PARE (agost)

General: Perquè tots els qui viuen en la necessitat trobin comprensió i acollida.

Missionera: Perquè l'Església sigui la llar dels qui han d'emigrar.

ENTREVISTA

FRANCESC TORRALBA

Ètica de les virtuts

Segons el filòsof i teòleg Francesc Torralba, en l'actualitat està emergint l'interès per l'ètica de les virtuts. «Ens hem adonat que una ètica mínima, fonamentada en uns principis bàsics, és insuficient per assolir l'excel·lència; les virtuts tornen a ocupar un lloc central en l'ètica i des de posicions no necessàriament cristianes», assegura el Dr. Torralba, que afirma que torna l'interès per Aristòtil, pels estoics, per Confuci, per les virtuts tradicionals. Els dies 6, 7, 9 i 10 de setembre, Francesc Torralba impartirà —de sis a nou del vespre— el curs *Ètica de les virtuts* a l'ISCREB (934 541 963 / www.iscreb.org), en el qual es proposa presentar els grans autors que defensen una ètica de les virtuts per al s. XXI.

Totes les virtuts que tractarà tenen la mateixa base? Quina relació s'estableix entre virtut i fe?

La primera expressió de l'ètica de les virtuts formalment elaborada és obra d'Aristòtil. En la seva obra, *l'Ètica a Nicòmac*, descriu les virtuts bàsiques de l'ésser humà, aquells hàbits que el perfeccionen, que el fan ser més plenament humà i que, consegüentment, milloren la qualitat de vida dels pobles i de les ciutats. Entre aquest cos de virtuts destaca la justícia, la prudència, la templança, la fortalesa i també l'amistat. La filosofia cristiana posterior recull l'herència grega i l'eixampla significativament amb el cos de virtuts teològals: la fe, l'esperança i la caritat.

Un dels punts que desenvoluparà és el de l'educació de les virtuts i la conquesta de la felicitat. Què proposa per ser més feliç?

El camí cap a la felicitat passa, necessàriament, pel conreu de les virtuts. La felicitat és un estat interior de plenitud que l'ésser humà experimenta quan ha obrat bé, quan ha millorat la qualitat de vida dels altres, quan la seva acció en el món ha deixat un rastre bell i bo. Les virtuts no són obstacles a la felicitat, sinó el camí que hi condueix.

A qui va adreçat, aquest curs?

El curs va orientat a tot professional interessat a millorar significativament la seva pràctica professional. Es tracta de fer veure que la competència, el bon fer, no solament exigeix un domini científic i tècnic de la disciplina, sinó el conreu de determinades virtuts. Un metge que no té la virtut de l'escolta difícilment serà bon metge, però un mestre que no tingui la virtut de la paciència, difícilment podrà educar correctament.

Òscar Bardaji i Martín

QUERIDOS ABUELOS

Actitudes positivas a seguir

Veamos las actitudes positivas que deben reunir abuelo y abuela para acceder a la categoría simbólica de *buenos abuelos*.

La primera actitud positiva es que aportan una ayuda a los padres, pues los reemplazan cuando es necesario o los secundan en el cuidado del niño colaborando en sus funciones parentales. Esto le da al pequeño una gran seguridad y repercute en su buen equilibrio emocional.

También muestran al niño otra forma de vida, otros hábitos y maneras de hacer, todo lo cual ayuda a su socialización. Y si aconsejan a los padres, obviamente el niño se beneficia de ese buen asesoramiento.

Los abuelos hacen comparaciones positivas sobre la manera de hacer de los padres y la suya propia, de manera que pueden decir, por ejemplo: «Tus padres hacen eso de esta forma y yo lo haría de esta otra, veamos cuál es más práctica», favoreciendo así el espíritu crítico del niño.

Como los abuelos tienen un modo de vida más calmado que los padres, aportan al niño un sentimiento de apaciguamiento y de seguridad. Son un paño de lágrimas cuando el niño está triste, pues pueden consolarlo y hacerle comprender su error o el motivo de la tristeza. Así, le dan al niño una imagen positiva de la vejez.

Como última cualidad positiva, subrayo el papel de los abuelos como figuras sustitutorias cuando falta alguno de los padres o ambos, por causa de divorcio, separación forzosa o fallecimiento. Un refrán dice que «La mejor cuna de un nieto es el regazo de su abuela».

Dr. Paulino Castells

(Queridos abuelos, Ediciones Ceac.

Estimats avis, Ed. Columna)

AGENDA

► NOMENAMENTS DEL SR. CARDENAL ARQUEBISBE

Amb data 21 de juny de 2010, festi-
tat de Sant Lluís Gonçaga, el Dr. Lluís
Martínez Sistach, cardenal arquebisbe
de Barcelona, realitzà els següents no-
menaments:

Nomenaments de rector

- Mn. Joaquim Brustenga Miquel - Santa Magdalena, de Barcelona
- Mn. Gabriel Carrió Amat - Sagrat Cor, de Barcelona
- Mn. Josep Catà Mitjans - Sant Salvador d'Horta, de Barcelona, que jun-
tament amb Santa Madrona, de Barce-
lona, de la qual ja n'és rector, formen
una agrupació parroquial
- Mn. Miquel Elhombre Trallero - Sant Pau, de Badalona
- Mn. Vicenç Maria Farré Piña - Precio-
síssima Sang de Nostre Senyor Jesu-
crist i Sant Domènec Guzmán, de Bar-
celona, que formen una agrupació
parroquial
- Mn. Joaquim Iglesias Aranda - Sant Fèlix Africà, de Barcelona.
- Mn. Vicenç Mira Massaguer - Sant Vi-
cenç, de Sant Vicenç de Montalt
- Mn. Evelio Moreno Palacios - Sant Lluís Gonzaga i Santíssim Sagrament, de Barcelona, que formen una agru-
pació parroquial
- Mn. Joan Obach Baurier - Sant Ole-
guer, de Barcelona
- P. Joaquim Querol Carceller, SchP -
Sant Marc i Santa Bernardeta, de Bar-
celona, que formen una agrupació
parroquial
- Mn. Lluís Ramis Juan - Sant Ramon
Nonat, de Barcelona
- Mn. Felip Simón Muñoz - Sant Sebas-
tià, de Badalona
- Mn. Alfred Valladares Retamero -
Mare de Déu de Fàtima, de Barcelo-
na

Nomenaments de vicari

- P. Víctor Barrallo Celma, CO - Sant Carles Borromeu, de Barcelona

ROSA DEULOFEU EN EL MEU RECORD

6. Amor a l'eucaristia

No podré oblidar mai la Primera Comunió de la Rosa. Va ser a la Capella del Santíssim de la parròquia de Sant Jaume, església que tant representa per a la nostra família. Allà ens vàrem conèixer amb la meva dona i després ens hi vam casar i també hi batejarem els nostres fills, però el que ara vull ressaltar és la profunda devoció de la Rosa en rebre per primera vegada Jesús Sagramentat.

L'altra imatge que em ve a la memòria és la d'un Divendres Sant a la Murtra. La Rosa seia al costat del Santíssim, resava en profunda soledat i entrega i jo recordava la seva cara emocionada del dia de la seva Primera Comunió. Té una fotografia a la seva habitació on el pou de pedra de tants segles està protegit per la murtra; entenc que en aquell claustre centenari hi va viure moments de profunda oració. Més tard, la seva activitat apostòlica la va retornar a Barcelona. La diòcesi i les parròquies representaven molt per a ella i un bon dia ens va dir que li agradaria tornar a casa; per a tots nosaltres va ser un dia lluminós: Gràcies, Déu meu!

La darrera imatge que tinc del seu profund amor eucarístic és del període de la seva malaltia. Quan era a l'hospital ja li portava el Senyor el sacerdot, però quan era a casa anava jo a missa a Sant Agustí i l'hi portava. Primer resàvem el Sant Rosari i seguidament li donava la comunió i la seva postcomunió era tan profunda com silenciosa.

Tampoc puc oblidar les celebracions de l'eucaristia que el meu fill mossèn Antoni celebrava a casa o a l'habitació de l'hospital, especialment la del dia de Nadal. Ella demanava al Senyor de poder celebrar aquell Nadal, probablement l'últim, a casa. I la veritat és que es va trobar molt bé, fins i tot va poder llegir la lectura amb aquella veu tan bonica i amb aquella dicció tan acurada; la seva devoció al com-
bregar emocionava. No puc oblidar tampoc l'última, quan ja s'estava ofegant, la vígilia del seu traspàs; era ben palès que el Senyor li donava forces.

Quin gran record ens ha deixat! Per això la meva dona diu: «Al seu costat tocàvem trossets de Cel».

Joan Deulofeu

- Mn. Ramon Batlle Tomàs - Sant Josep, de Mataró
- Mn. Francesc Boqueras Bailina - Preciosíssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i Sant Domènec Guzmán, de Barcelona, que formen una agrupació parroquial
- Mn. Joan García de Mendoza Esteban - Verge de la Pau, de Barcelona
- Mn. Sergi Notó Ruíz - Mare de Déu dels Desemparats, de l'Hospitalet de Llobregat
- Mn. Jordi Patiño Morales, Santa Maria, de Cornellà de Llobregat
- Mn. Francesc Xavier Prieto Ordás - Sant Lluís Gonzaga i Santíssim Sagrament, de Barcelona, que formen una agrupació parroquial
- Mn. Josep M. Yglesias Cornet - Mare de Déu de Lourdes, de Barcelona

Nomenaments d'adscrit

- Mn. Joan Cabot Barbany - Sant Salvador d'Horta i Santa Madrona, de Barcelona, que formen una agrupació parroquial
- Mn. Andreu Oliveras Torrents - Sant Andreu, de Barcelona

► AGENDA

Mare de Déu de les Neus. Basílica parroquial dels Sants Just i Pastor. Barcelona. Diumenge 8 d'agost (11 h), Santa Missa i concert. Organista Guillaume Laules, tel. 933 017 433.

► BREUS

Missa gitana de St. Joan. Un centenar de persones van assistir el 27 de juny a la parròquia del St. Àngel Custodi, a

la Missa Gitana de Sant Joan organitzada pel Secretariat de Pastoral Gitana de l'Arquebisbat. La celebració, fortament inculturada, va ser presidida per Mn. Joan Muñoz i concelebrada pel P. Francesc Nolla, rector. L'eucaristia va permetre els gitanos celebrar una festa molt important dins la seva cultura, que tradicionalment aplega les famílies al voltant del foc. La cerimònia va estar animada pels cànctics de flamenc i rumba de Rafael Reyes i Rafael Gil, amb Juan Manuel Vargas a la guitarra. Posteriorment va tenir lloc un refrigeri compartit amb la comunitat parroquial.

► IN MEMORIAM

Mn. Joan Borràs Ferreras.

Morí a Barcelona el 2 de juliol. Durant la seva vida pastoral fou vicari de Mollet del Vallès i de Santa Maria del Mar, regent i després rector de Sant Pau d'Ordal. L'any 1962 fou nomenat ecònom de la parròquia de Sant Lluís Gonçaga i arxiprest de Provençals. Des de l'any 1970 i fins la seva jubilació, l'any 1995, fou rector de la parròquia de la Medalla Miraculosa, on es varen celebrar les seves exèquies el 3 de juliol, presidides pel Cardenal arquebisbe de Barcelona.

Mn. Jaume Medina Campeny.

Morí a Barcelona el 12 de juliol. Mn. Medina va ser ordenat prevere l'any 1956 a Sant Pere del Vaticà, com a alumne del Pontifici Col·legi Espanyol. Fou professor de teologia espiritual al Seminari de Barcelona i ha servit diverses parròquies com a vicari i com a rector. La darrera d'aquestes parròquies fou la de Corpus Christi de Barcelona, fins la seva jubilació l'any 2004. Presidí la missa exequial Mons. Sebastià Taltavull.

PALABRA Y VIDA

San Francisco, punto de referencia

El Encuentro Internacional de Oración por la Paz, que se celebrará en Barcelona del 3 al 5 de octubre, coincidirá con la fiesta de San Francisco de Asís, que cada año cae el 4 de octubre. Se trata de una coincidencia muy significativa ya que el santo de Asís es precisamente el inspirador y el punto de referencia esencial de estos encuentros interreligiosos.

Juan Pablo II ya indicó esta inspiración por el hecho de elegir Asís como sede del famoso encuentro del 27 de octubre de 1986. San Francisco representa el deseo de vivir realmente una fraternidad universal, de ser y actuar como hermano de todos los hombres y mujeres del mundo. Después de Francisco otros cristianos han insistido en este propósito y han abierto caminos en este sentido, como el beato Carlos de Foucauld, conocido precisamente como *el hermano universal*.

San Francisco, con su fraternidad, es un defensor emblemático del diálogo. En la época de las Cruzadas, «no sintió la solidaridad militar con los suyos, sino que se acercó a hablar con el sultán Melek el Kamel en el campo del adversario». Así lo recuerda el doctor Andrea Riccardi, historiador y fundador de la comunidad de Sant'Egidio y animador de los encuen-

tros interreligiosos, que se han inspirado en el encuentro de Asís y han querido darle continuidad.

Aquella *locura* de san Francisco no era otra cosa que la fidelidad profunda al Evangelio cristiano y hacía presente en la historia una lógica bien distinta a la que se imponía en su tiempo. Sin embargo, creó un precedente que nos es providencial en nuestro tiempo, en el que hemos de convivir en un mundo plural. Y para convivir en el respeto mutuo es necesario estar abiertos al diálogo.

El llamado *espíritu de Asís* es sobre todo un espíritu de paz. La paz estaba bien presente en los propósitos de Juan Pablo II al convocar a los líderes religiosos en la ciudad de San Francisco. «Nunca como hoy en la historia de la humanidad —dijo el Santo Padre aquel día— ha resultado tan evidente para todos la relación entre la actitud religiosa y el gran bien de la paz».

«Como líderes religiosos —añadía el papa Wojtyła—, no venís aquí para una conferencia de paz en la que prevalecen las discusiones o la búsqueda de planes de acción mundial en favor de una causa común. Reunirnos para rezar y para invitar hoy al mundo a tomar conciencia de que existe otra dimensión de la paz y otra manera de promocionarla, que no es el re-

sultado de negociaciones, de compromisos políticos o de intercambios económicos. Pero el resultado de la oración, incluso en la diversidad de religiones, expresa una relación con un poder supremo que supera nuestras capacidades humanas en ellas mismas».

El Papa polaco, hijo de un pueblo que ha sufrido mucho a lo largo de su historia, era consciente de la gran energía pacífica contenida en el corazón de las religiones. Y si hay un consenso y una actitud coherente por parte de las instancias religiosas, la paz en el mundo —una realidad siempre precaria y siempre amenazada— estará más asegurada.

Por todo ello, es muy importante que el 25 encuentro que tendrá lugar en Barcelona esté preparado y sea vivido como un acontecimiento espiritual y como un reto: el de convivir pacíficamente en un mundo plural en lo religioso. Pero, la búsqueda de la paz es inseparable de la causa de la justicia. Es este un trabajo sobrehumano. Por ello, es necesario pedir la ayuda de Dios. No olvidemos que es un encuentro para pedir la ayuda de Dios, conscientes de que el compromiso sobrepasa nuestras fuerzas y posibilidades.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona